

Informator br. 11

dec 08

fonda za unapredjenje procesnog i energetskog inženjerstva i zaštite životne sredine

U ovom broju:

- 1. sa kgh
- 2. o fondu
- 3. dešavanja
- 4. intervju
- 5. vesti
- 6. izdvajamo

SA KGH

Preko 200 izlagača i 700 učesnika, preko 70 podnetih referata o najnovijim rešenjima i praktičnoj primeni aktuelnih tehnologija grejanja hlađenja i klimatizacije.

nastavak teksta [ovde...](#)

"FOND ING" NA KGH

Fond FOND ING, je tokom održavanja kongresa KGH, na INFO PULTU FONDA FOND ING u Sava centru organizovao BERZU ZNANJA

nastavak teksta [ovde...](#)

STUDENTI NA KGH

Utisci studenata Mašinskog fakulteta u Nišu koji su postili 39. kongres KGH

nastavak teksta [ovde...](#)

INTERVJU

Slobodan Pejaković,

Mi smo veliku industriju termotehnike izgubili, ona sad više ne postoji, a politika je tu odigrala veliku ulogu. Sve što sada radimo je neki o-ruk sistem, a ne ozbiljna proizvodnja

nastavak teksta [ovde...](#)

VESTI

- farma vetrogeneratora u Negotinu
- EPS traži strateškog partnera

IZDVAJAMO

Predstavnici čeških firmi "Rosiva" i "Dotek" posetili su Kikindu i razgovarali sa opštinskim rukovodstvom i predstavnicima Javnog preduzeća "Toplana" o mogućnosti proizvodnje električne energije

nastavak teksta [ovde...](#)

ZAVRŠEN 39. KONGRES KGH

U ORGANIZACIJI SAVEZA MAŠINSKIH I ELEKTROTEHNIČKIH INŽENJERA I TEHNIČARA SRBIJE (SMEITS) I DRUSTVA KGH ODRŽAN JE 39. KONGRES O GREJANJU HLAĐENJU I KLIMATIZACIJI.

U Beogradu su početkom decembra boravili naučnici i stručnjaci iz dvadesetak zemalja sa četiri kontinenta. Preko 200 izlagača i 700 učesnika, preko 70 podnetih referata o najnovijim rešenjima i praktičnoj primeni aktuelnih tehnologija grejanja hlađenja i klimatizacije - bilans je ove tradicionalne i sve posećenije manifestacije.

Ovogodišnji Kongres bio je u znaku hlađenja. Obeležen je prvi vek postojanja Međunarodnog instituta za hlađenje osnovanog u Parizu 1908.godine u čijem je osnivanju učestvovala i tadašnja kraljevina Srbija.

O dugoj istoriji saradnje Srbije i Francuske govorili su u svojoj pozdravnoj reči prof. Branislav Todorovic, predsednik Srpskog društva KGH i gospodin Didier Kulomb, direktor Međunarodnog instituta za hlađenje. Prisutne su, pozdravili i predsednici evropskog REHVA,

SLOBODAN PEJKOVIĆ, DIPL. MAŠ. INŽ.

Direktor "Filterfrigo" - generalnog pokrovitelja 39. kongresa KGH

Firma postoji već 18 godina, delatnost preduzeća obuhvata proizvodnju i servisiranje prvenstveno rashladne opreme, kao i usluge kompletnog inženjeringa sa projektovanjem i konsalting uslugama u realizaciji kompletnih KGH postrojenja. Na ovom tržištu važno za specijalizovanu firmu i mislim da se dosta dobro borimo i sa stranom i sa domaćom konkurencijom. Ove godine smo prihvatili da budemo generalni pokrovitelji zato što smatramo da je potrebno da to bude neko naše preduzeće, a ne strano, posebno u godini u kojoj se obeležava godišnjica hlađenja i 100 godišnjica IIR-a, a Srbija je bila jedan od osnivača tog Instituta.

Kakvi su utisci sa kongresa?

Učestvujem u organizaciji kongresa od 1974. godine, trudimo se da svake godine učinimo korak napred. Ove godine organizovali smo posetu studenata sa svih tehničkih fakulteta iz zemlje, sa ciljem da te mlade momke i devojke pokrenemo, da ih iniciramo da počnu da razmišljaju na pravi način u struci.

Neobično je da naš Ministar nauke nije našao vremena da dođe na ovaj kongres, njega nauka očigledno ne interesuje. Mi smo ih uredno i na vreme pozvali da budu naši gosti, da otvore kon-

američkog ASHRAE, kao i delegacija na najvišem nivou AVOK-a, ruskog Udruženja za ventilaciju, grejanje i klimatizaciju, koja je nagradu "Boleslavkog" uručila našem, po mnogima, najuglednijem stručnjaku iz ove oblasti prof. dr Branislavu Todoroviću.

Plakete "KGH", kao najveće priznanje ove struke, za 2008. godinu dobili su:

- Prof. dr Franc Kosi, profesor Mašinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, za životno delo

- Dipl. inž. maš. Slobodan Stjepanović, projektant "KGH Dorćol", u znak priznanja za kvalitetan i moderan pristup izradi projektnih rešenja i dokumentacije iz oblasti KGH

- Dipl. inž. maš. Miodrag M Todorović, za zasluge na podizanju toplifikacionog sistema Požarevca.

Ono što je, pored obeležavanja 100-te godišnjice IIR-a i rekordne posete, obeležilo ovogodišnji Kongres svakako je "Studentski dan". Mada su studenti i ranijih godina dolazili da se upoznaju sa opremom, ove godine je prvi put, za njih 154 sa Mašinskih fakulteta iz Kragujevca, Niša, Novog Sada i Beograda, upriličena organizovana poseta i specijalni program. U okviru ovog programa, studenti su mogli da se upoznaju sa

domaćim i međunarodnim planovima KHG, predstavljene su im mogućnosti za dalje usavršavanje u oblasti KGH kroz stipendije i takmičenja, zatim pitanja literature, načini finansiranja stručnih projekata domaćih i međunarodnih asocijacija i kako da se povežu sa njima. Nakon toga studenti su prisustvovali prezentacijama koje su za njih pripremile kolege sa Mašinskog fakulteta u Nišu, Kragujevcu i Beogradu i Arhitektonskog

fakulteta u Beogradu.

Ovom posetom se ostvaruje namera društva KHG da radi na permanentnoj edukaciji iz oblasti energetike, kako bi privukli mlade ljude u što većem boju i upoznali ih što bolje sa ovom granom nauke. S druge strane, studenti su dobili priliku da se upoznaju sa svetskim autoritetima iz oblasti energetike, opremom i najnovijim rešenjima u tehnologiji KHG.

gres i time pokažu da je ova država zainteresovana za nauku i privredu u termotehničkoj oblasti. Sramota je da nikoga ko je u ovoj državi odgovoran za nauku, ne interesuje ovakva manifestacija.

Gde je danas termotehnička industrija u Srbiji?

Mi smo veliku industriju termotehnike izgubili, ona sad više ne postoji, a politika je tu odigrala veliku ulogu. Sve što sada radimo je neki o-ruk sistem, a ne ozbiljna proizvodnja. Imamo mi par kvalitetnih proizvođača termotehničke opreme, ali u odnosu na ono što smo imali pre nekih 20 godina, to je zanemarljivo. Goto-vo cela grana je ugušena. Evo primera iz poslednjih par godina. "Telekom" je kao jedan od najjačih investitora mogao, naravno uz pomoć države, da inicira da se oprema za klimatizaciju proizvodi kod nas, a ne da se uvozi. Međutim oni su se opredelili za strane proizvođače opreme i milioni eura odlaze na tu opremu, a mi imamo stručne ljude i firme koji bi taj posao mogli da obave samo kad bi im neko dao. Srbija ima mnogo veće potrebe za opremom za klimatizaciju od okolnih zemalja, ali sa strane države niko ne vodi računa da pokrene tu granu privrede.

FOND "FOND ING" NA KGH

U periodu koji je pred nama FOND ING - Fond za unapređenje procesnog i energetskog inženjerstva i zaštite životne sredine, planira da koordinira, organizuje seriju susreta u vidu predavanja, seminara, okruglih stolova, konferencija, na relaciji privreda - nauka po gradovima u Srbiji.

Radi ostvarivanja svojih ciljeva: pružanje podrške u rešavanju problema zapošljavanja i stvaranju mreže mladih stručnjaka svih profila, fond FOND ING, je tokom održavanja kongresa KGH, na INFO PULTU fonda FOND ING u Sava centru organizovao BERZU ZNANJA - prikupljanje i razmenu

informacija o raspoloživim i potrebnim kadrovima. Posetioci kongresa, studenti, inženjeri, preduzetnici, poslodavci, imali su priliku da se informišu o radu Fonda i da popunjavanjem formulara postanu i sami učesnici ove specifične berze. Akcija još uvek traje!

Osim Berzom znanja, fond FOND ING se na kongresu KGH predstavio i štampanim Newsletterom, koji je, pored najave kongresa, sadržao i ekskluzivni

intervju sa prof. dr Branislavom Todorovićem, predsednikom Srpskog društva za grejanje, hlađenje i klimatizaciju KGH i predsednikom organizacionog odbora Kongresa, kao i najavu rada fonda FOND ING naredne godine kroz intervju sa direktorom Fonda Aleksandarom Stankovićem i Ilijom Kovačević, predsednikom Upravnog odbora fonda FOND ING.

STUDENTI O POSETI KONGRESU KGH

"Vratismo se živi i zdravi i kao što dolikuje da kažemo koju reč. Sama najava da će ove godine biti organizovan "Studentski dan" i da imamo besplatan ručak, zahvaljujući prof. dr Miloradu Bojiću, kojem se ovom prilikom posebno zahvaljujemo, upućivala je na besprekornu organizaciju, i napredak naših profesora, mašinaca, odnosno budućih kolega. Sama akcija i trud koji su uložili da nama, studentima, pokažu jedno novo lice, da nam približe struku, govori o tome da je mašinstvo u velikom razvoju i zato im se ovom prilikom zahvaljujemo.

KGH i poželeti dobrodošlicu uz prigodne poklone. Sa štanda glavnog sponzora otisli smo u konferencijsku salu i saslušali predavanja diplomaca i magistranata.

Gospodin Bata Blagojević je predstavio ideju "Studentskog dana" i pozvao nas da se učlanimo u društvo KGH.

Dr Branislav Todorović je u ime udruženja KGH poželeo dobrodošlicu. Živa legenda termotehnike je svojim šarmom i rečitošću osokolila masu da nastavi sa samounapređenjem, učenjem

kako po izlaganju tako i po važnosti informacija.

Predstavljeno je American Society of Heating, Refrigerating and Air-Conditioning Engineer kao i European HVAC."

(Preuzeto sa sajta ENERGETIČARI, studenata Mašinskog fakulteta u Nišu, smer Energetika)

Na samom ulazu u Sava Centar (SC) dočeka nas je generalni sponzor Filter Frigo kao i najznačajniji ljudi društva

novčanih sredstava za nabavku opreme, studentskih takmičenja i slično. Ovo predavanje je bilo jedno od najboljih,

BERZA ZNANJA

Molimo sve predstavnike preduzeća, pojedince, kao i studente, da popune odgovarajuće formulare putem sajta **www.fonding.org.rs** i da na taj način učestvuju u stvaranju BERZE ZNANJA.

3

ČESI ZAINTERESOVANI ZA PROIZVODNJU STRUJE U KIKINDI

Predstavnici čeških firmi "Rosiva" i "Dotek" posetili su Kikindu i razgovarali sa opštinskim rukovodstvom i predstavnicima Javnog preduzeća "Toplana" o mogućnosti proizvodnje električne energije koristeći kao energent gas i bio-masu, pri čemu bi se topla voda kao nusprodukt koristila za grejanje i hlađenje objekata.

- Ako realizujemo ovu ideju naša "Toplana" bi postala termoelektrana, a kao nusprodukt proizvodila bi se topla voda, koja se, kao i sada koristi za daljinsko grejanje, a leti, specijalnim tehnološkim procesima ohlađena, mogla bi da rashlađuje one objekte, odnosno stanove, koje zimi greje. Radi se o veoma modernoj tehnologiji, praktično, o tehnološkom vrhu sistema grejanja i hlađenja, rekao je zamenik predsednika opštine Kikinda, Vladimir Ilić.

Skorašnja studija o izvodljivosti trebalo je da pokaže koliko je isplativ i

realan ovakav poduhvat koji obuhvata proizvodnju električne energije, tople i hladne vode za grejanje, odnosno rashlađivanje stanova. Za sada je rano govoriti o količini proizvedene struje i o ceni projekta, navedeno je na sajtu opštine Kikinda.

Kompanija "Rosiva" je ovakav poduhvat izvela u Zaječaru, a ove firme uložile su više od 10 mil EUR u slične poslove u Budimpešti i Temišvaru. Izvor: E kapija

ŠTEDNJA ENERGIJE ĆE POSTATI OBAVEZA

Vladan Karamarković, pomoćnik ministra energetike, za opštu energetiku:

Sprema se tehnički pravilnik koji bi trebao da natera rasipnike da urade nešto. Kad već nismo svesni da treba da štedimo zakonom o racionalnoj potrošnji energije - štednja energije postaće obaveza, a biće uvedeni i razni podsticaji.

Štednja energije je neophodna, jer Srbija u nekim oblastima troši pet puta više

primarne energije po jedinici bruto društvenog proizvoda nego razvijene zemlje. Specifična potrošnja toplotne energije u Danskoj je 96 kilovat-sati po kvadratu u sezoni, a kod nas 228 i to u poslovnim prostorima i zgradama, dok je u privatnim kućama mnogo veća. Utrošak energije po novostvorenoj novčanoj jedinici u nekim sektorima je 4 - 5 puta veći od zapadnih zemalja. Zbog toga privreda proizvodi robu koja nije konkurentna, domaćinstva plaćaju veće račune, dok

država daje više para za uvoz struje, gasa i drugih energenata

Samo poboljšavanjem procesa sagorevanja u toplotnim izvorima snage veće od sto kilovata, što podrazumeva sve stambeno - poslovne objekte, pogone u komunalnoj i industrijskoj energetici, bez ulaganja, uštedeli bi oko pet odsto energije ili više od 30 miliona evra - objašnjava Vladan Karamarković.

FARMA VETROGENERATORA U NEGOTINU

U organizaciji Agencije za energetske efikasnost Republike Srbije u Privrednoj komori Srbije predstavljena je Studija opravdanosti za izgradnju farme vetrogeneratora "Popadija" u Negotinu.

U studiji se navodi da u Negotinu ima približno 2.400 sati vetra godišnje, a rađena je po prodajnoj ceni energije proizvedene iz vetra u iznosu od 9,7 evroceniti. Izgradnja farme vetrogeneratora "Popadija" koštala bi oko 1.400 evra po instalisanom kilovatu, mogla bi da se koristi 25 godina, a investicija bi se isplatila već posle osam godina. Potencijal vetra u Srbiji je oko 1.300 megavata instalisane snage. Nemačka je lider po broju vetrogeneratora i proizvodnji energije na taj način, a Španija proizvodi oko desetinu ukupne energije iz vetrogeneratora.

EPS TRAŽI STRATEŠKOG PARTNERA

Vlada Srbije odlučila je da EPS raspiše međunarodni tender za strateškog partnera za izgradnju dve termoelektrane - "Kolubare B", sa dva bloka snage od po 350 MW, i novog bloka od 700 MW u TE "Nikola Tesla B". Ukupna vrednost investicije je između 1,6 i 1,9 milijardi EUR.

Izgradnja elektroenergetskih kapaciteta ipak neće početi pre druge polovine 2010. godine. To znači da Srbija neće dobiti novu elektranu do 2012. godine, kako je zapisano u razvojnim planovima EPS i Strategiji razvoja energetike Republike. U najboljem slučaju, novi proizvodni kapacitet naša zemlja mogla bi dobiti početkom 2014. godine.

IMPRESUM:

Informator br. 11, decembar 2008. godine

Izdavač: Fond Ing – Fond za unapređenje procesnog i energetskog inženjerstva i zaštite životne sredine

www.fonding.org.rs e-mail: info@fonding.org.rs

telefon: + 381 11 2418 491, tel/fax: +381 11 380 83 47

Priredili: **blumen** group i Ivan Radetić

Informacije koje se nalaze u Informatoru objavljene su na osnovu podataka dostupnih autorima u trenutku objavljivanja. Neke od navedenih informacija su podložne promenama, tako da autori i izdavač ne snose odgovornost za netačno informisanje.

Informator je besplatan.